

Gemeente Terschelling

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	3
2. Overzicht resultaatontwikkeling 2026	5
3. Ontwikkeling van het weerstandsvermogen	12
4. Conclusie	13
Bijlagen.....	15
1. Investeringsbegroting	16
2. Budgetoverhevelingen 2025 naar 2026.....	19
3. Was/wordt lijst indeling bestuursrapportage.....	24

1. Inleiding

Het college informeert de gemeenteraad met een bestuursrapportage om te laten zien hoe het gaat met de uitvoering van het beleid en de financiën. Dit staat in artikel 6 van de Financiële verordening. Deze rapportage geeft een beeld van de financiële positie van de gemeente Terschelling per 1 mei 2026. Over de situatie per 1 september volgt ook een rapportage.

In de bestuursrapportage geeft het college een tussenstand. Het college laat zien wat er tot nu toe is bereikt, welke plannen zijn uitgevoerd en hoe het staat met het in de begroting vastgestelde budget. Zo krijgt de gemeenteraad een duidelijk beeld van de voortgang in het lopende jaar.

De bestuursrapportage helpt de gemeenteraad om een goed beeld te krijgen. Als blijkt dat doelen niet worden gehaald of dat er meer of minder geld nodig is, kan de gemeenteraad op tijd bijsturen. Dit voorkomt verrassingen aan het einde van het jaar.

Kortom: het college informeert de gemeenteraad via een bestuursrapportage zodat de raad:

- op tijd inzicht heeft in de voortgang van beleid en financiën;
- zijn kaderstellende en controlerende rol goed kan uitvoeren;
- kan bijsturen als dat nodig is;
- het bestuur open, transparant en verantwoord werkt.

Met de start van de nieuwe raadsperiode wordt de gelegenheid aangegrepen om de bestuursrapportage te verbeteren en daarmee de leesbaarheid van de bestuursrapportage te vergroten. Met deze wijziging, verandert niet alleen de indeling van de hoofdstukken, maar ook de presentatie van cijfers wordt anders weergegeven. De nieuwe presentatie heeft een aparte onderverdeling van lasten (uitgaven) en baten (inkomsten/opbrengsten). Zoals is vastgelegd in artikel 6 van de financiële verordening worden afwijkingen op de oorspronkelijke ramingen van de baten en lasten van taakvelden, prioriteiten en investeringskredieten in de begroting groter dan € 50.000 toegelicht.

In bijlage 3 wordt tevens een overzicht weergegeven van de was/wordt lijst ten aanzien van de nieuwe indeling van deze bestuursrapportage.

Het uitgangspunt voor deze 1e bestuursrapportage 2026 is uiteraard de programmabegroting 2026. Na vier maanden is er vanzelfsprekend nog veel onduidelijk over de ontwikkelingen die in de rest van het jaar te verwachten zijn. Ontwikkelingen en effecten die voor 2026 als nagenoeg zeker worden beschouwd, zijn daarom in deze bestuursrapportage opgenomen. Daarbij worden uitsluitend de effecten voor 2026 verwerkt. Wanneer sprake is van een structureel effect worden deze verwerkt de begroting 2027–2030.

De 1e bestuursrapportage 2026 heeft de volgende opbouw, te weten:

- De ontwikkelingen van het resultaat in het jaar 2026.
- De afwijkingen per programma in het jaar 2026;
- Risico's en kansen ten aanzien van het begrotingsjaar 2026;
- Bijlagen:
 - Overzicht van de verschillende beschikbare investeringskredieten en de uitputting
 - Budgetoverheveling 2025 naar 2026
 - was/wordt lijst nieuwe indeling bestuursrapportage vanaf 2026

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van de gemeente Terschelling,

E.M. Groen,
secretaris-directeur

Mr. R.S. Cazemier
Wvd. Burgemeester

2. Overzicht resultaatontwikkeling 2026

Onderstaand wordt een overzicht gegeven van de verwachte ontwikkeling van het resultaat over het jaar 2026. Een **resultaat** laat zien wat het verschil is tussen de **inkomsten** en **uitgaven** van de gemeente in een bepaalde periode, in dit geval een jaar. Hierbij is zoveel mogelijk aansluiting gezocht bij de financiële ontwikkelingen die hebben plaatsgevonden.

Onderstaande tabel laat de ontwikkelingen zien vanaf de primitieve begroting 2026 tot heden. De **primitieve begroting** is de **eerste, vastgestelde begroting** van de gemeente voor een nieuw jaar. Deze begroting wordt door de gemeenteraad vastgesteld **voordat het jaar start (vóór 15 november)**. In de volgende paragrafen worden de nieuwe wijzigingen uit de 1e bestuursrapportage 2026 nader toegelicht.

Ontwikkeling begrotingssaldo 2026	
In € 1.000	
Resultaat primitieve begroting 2026	141
Wijzigingen 1e bestuursrapportage 2026	-525
Resultaat na 1e bestuursrapportage 2026	-384

Het resultaat van deze 1e Bestuursrapportage 2026 is € 384.000 negatief.

Hieronder leest u een duidelijke uitleg van de veranderingen uit de eerste bestuursrapportage van 2026.

2.1. Structurele afwijkingen > €50.000 per taakveld

Hieronder worden de structurele afwijkingen op de begroting weergegeven wanneer deze groter zijn dan € 50.000. Structurele baten en lasten zijn inkomsten en uitgaven die elk jaar terugkomen binnen de gemeentelijke begroting. Ze hebben effect op meerdere jaren. Structurele afwijkingen zijn verschillen tussen de begroting en de werkelijkheid die elk jaar terugkomen of een langdurig effect hebben. Omdat deze bestuursrapportage alleen inzicht biedt in de ontwikkelingen ten opzichte van de begroting 2026, worden alleen de afwijkingen van 2026 weergegeven.

Een **meerjarenraming** is een overzicht waarin de gemeente laat zien **hoe het financieel gaat in de komende jaren**. De gemeente Terschelling kijkt hierin 4 jaar vooruit, dus bekijkt de periode 2027-2030. In de meerjarenraming 2027-2030, welke in de begroting 2027 wordt gepresenteerd, komen deze ontwikkelingen opnieuw terug voor de volgende jaren.

Structurele afwijkingen > € 50.000 per taakveld	Lasten	Baten	Taakveld
In € 1.000			
Accountantskosten	-50		0.1
Hogere ICT uitgaven	-50		0.4
Effect septembercircularisatie 2025		284	0.7

Structurele afwijkingen > € 50.000 per taakveld	Lasten	Baten	Taakveld
Effect decembercirculaire 2025		52	0.7
<i>Subtotaal Programma 0 Bestuur en ondersteuning</i>	-100	336	
Raming Toeristenbelasting	-300	-	3.4
<i>Subtotaal Programma 3 Economie en Toerisme</i>	-300	-	
Verhoging bijdrage FUMO	-40	-	7.4
Vervallen SPUK CDOKE	-195	-	7.4
<i>Subtotaal Programma 7 volksgezondheid en milieu</i>	-235	-	
Structurele afwijkingen > €50.000 per taakveld	-635	336	

Effecten september- en decembercirculaire 2025

Gemeenten ontvangen geld van de Rijksoverheid via het Gemeentefonds, waarmee zij een deel van hun uitgaven bekostigen. Dit wordt ook wel een algemene uitkering genoemd. Gemeenten bepalen zelf hoe deze algemene uitkering wordt besteed. De Rijksoverheid informeert gemeenten via de mei-, september- en decembercirculaires over de omvang van de algemene uitkering en de verdeling van het fonds.

De septembercirculaire 2025 geeft aan dat de gemeente Terschelling in 2026 een hogere algemene uitkering ontvangt van € 284.000. Deze toename hangt onder meer samen met de overgang van de CDOKE-regeling (Capaciteit Decentrale Overheden voor Klimaat- en Energiebeleid) van een specifieke uitkering (SpUk) naar een structurele decentralisatie-uitkering. Een specifieke uitkering is geld dat de gemeente krijgt van het Rijk voor een bepaald doel. De gemeente mag dit geld alleen gebruiken waarvoor het bedoeld is. Een structurele decentralisatie-uitkering is geld dat het **Rijk** aan gemeenten geeft voor taken die blijvend zijn overgedragen aan de gemeenten of om geheel nieuwe taken. Het gaat dan om taken die vroeger door het Rijk werden uitgevoerd, maar nu door gemeenten. Omdat deze taken elk jaar terugkomen, krijgt de gemeente dit geld elk jaar opnieuw. Daarom heet de uitkering *structureel*. Ook dit geld is bedoeld voor één specifieke taak, maar de gemeente heeft vaak meer vrijheid dan bij een gewone specifieke uitkering. Vanaf 2026 worden deze middelen toegevoegd aan de algemene uitkering, waardoor gemeenten dus meer bestedingsvrijheid krijgen.

Daarnaast geeft de decembercirculaire 2025 aan dat de algemene uitkering voor 2026 nog eens zal stijgen met € 52.000. Deze stijging wordt veroorzaakt doordat de maatstaven die de overheid gebruikt om te bepalen hoeveel geld een gemeente krijgt bijgewerkt zijn. Denk hierbij aan bijvoorbeeld het aantal inwoners, het aantal jongeren of de oppervlakte van de gemeente.

In totaal leiden beide circularies tot een hogere uitkering uit het gemeentefonds van € 336.000.

Hogere ICT uitgaven

In 2025 was er sprake van een kostenoverschrijding op de ICT-dienstverlening door het Shared Service Center van de gemeente Leeuwarden (SSC). Deze overschrijding is onder andere het gevolg van een toegenomen aantal licenties en systemen. Deze overschrijding loopt door in 2026 en zorgt ervoor dat de totale bijdrage stijgt met € 50.000. In dit bedrag is ook een indexatie van het al eerder begrote bedrag voor 2026 meegenomen. Indexatie betekent dat bedragen worden aangepast aan prijsstijgingen. Dit gebeurt om ervoor te zorgen dat geld zijn waarde houdt als alles duurder wordt.

Om toekomstige overschrijdingen te beperken, wordt het opdrachtgeverschap richting het SSC aangescherpt. Besluitvorming over offertes en projecten vindt voortaan strakker plaats via de Directieraad (DR) van samenwerkingsverband GR de Waddeneilanden, waar de gemeente Terschelling onderdeel van is. Hierdoor kunnen kostenstijgingen sneller worden gesignaleerd en, waar nodig, worden bijgestuurd.

Accountantskosten

De kosten voor de accountant zijn per abuis niet opgenomen in de begroting voor 2026. Dit is nu aangepast en alsnog opgenomen.

Raming Toeristenbelasting

De jaarrekening 2025 laat een nadeel zien ten aanzien van de opbrengst toeristenbelasting, omdat de verwachte stijging van de opbrengsten door het afschaffen van het forfaitaire systeem niet is gerealiseerd. Op basis van de jaarrekening is dit nadeel tot nu toe € 459.000. Hier staat echter een kleine meeropbrengst van de forensenbelasting tegenover, waardoor het totaal verwachte nadeel op € 423.000 uitkomt. Dit nadeel is gebaseerd op de tot nu toe verwachte opbrengsten. In de tweede bestuursrapportage 2026 worden de analyse en definitieve cijfers gedeeld.

Op basis van dit nadeel wordt voorgesteld om de raming toeristenbelasting voor 2026 met € 300.000 naar beneden bij te stellen. Op basis van de verdere analyse en definitieve cijfers uit 2025, zal bij de 2e bestuursrapportage 2026 gekeken worden of de raming nog verder aangepast moet worden.

Hogere bijdrage FUMO

In 2025 bleek de bijdrage aan de FUMO voor het afnemen van de verplichte milieutaken niet voldoende. Dit werd veroorzaakt door een te lage inschatting van het aantal in te zetten uren. Het is onduidelijk of de inschatting voor 2026 wel een reële inschatting is, daarom wordt de bijdrage met € 40.000 verhoogd.

Vervallen Specifieke uitkering "Capaciteit Decentrale Overheden voor Klimaat- en Energiebeleid" (CDOKE)

Deze regeling komt te vervallen en wordt gecompenseerd door een toename van de algemene uitkering. Hierover is al uitleg gegeven in het onderdeel "Effecten september- en decembercirculaire".

2.2 Incidentele afwijkingen > €50.000 per taakveld

Onderstaande tabel geeft de incidentele afwijkingen op de begroting 2026 weer die groter zijn dan € 50.000.

Incidentele afwijkingen > € 50.000 per taakveld	Lasten	Baten	Taakveld
In € 1.000			
Inhuur Griffie	-70		0.1
Verkenning en formatie	-42		0.1
Wervingskosten nieuwe burgemeester en gemeentesecretaris	-40		0.4
Afronden archiefwerkzaamheden 1996-2016	-35		0.4
<i>Subtotaal Programma 0 Bestuur en ondersteuning</i>	<i>-187</i>	<i>-</i>	
Teruggave Veiligheidsregio Fryslân	-	63	1.2
<i>Subtotaal Programma 1 Veiligheid</i>	<i>-</i>	<i>63</i>	
Opvang Oekraïense vluchtelingen	-1.154		6.1
Rijksbijdrage ten behoeve van opvang Oekraïense vluchtelingen		1.154	6.1
Uitstel afschaffing abonnementstarief Wmo (scenario)	-114		6.711
<i>Subtotaal Programma 6 sociaal domein</i>	<i>-1.268</i>	<i>1.154</i>	
Incidentele afwijkingen > €50.000 per taakveld	-1.455	1.217	

Inhuur Griffie

In verband met tijdelijke inhuur is er voor 2026 een extra budget van € 70.000 benodigd op de griffie.

Verkenning en formatie

Voor de verkenning, de formatie en de begeleiding bij het opstellen van het collegeprogramma is een externe adviseur aangetrokken. De kosten daarvan waren niet voorzien en bedragen € 42.000.

Wervingskosten nieuwe burgemeester en gemeentesecretaris

In 2026 wordt voor beide functies een werving opgestart. De wervingskosten hiervoor zijn niet meegenomen in de primitieve begroting 2026 en bedragen naar verwachting € 40.000.

Afronden archief 1996-2016

Vanuit de Archiefwet is een gemeente verplicht om het archief op een juiste manier te bewaren en te bewerken. Vanuit de Archiefwet is het noodzakelijk om het dynamische archief 1996-2016 nu om te zetten in een statisch archief. Dynamisch wil zeggen, dat er van alles nog aan toegevoegd kan worden. Statisch wil zeggen dat het een afgesloten geheel wordt, waar niets meer aan veranderd kan worden. Na deze omzetting is het archief geschikt voor iedereen om zaken te doorzoeken. Dit is specialistisch werk, waarvoor een bedrijf is ingehuurd. Het totale benodigde bedrag voor deze operatie is € 75.000. In 2025 is niet het volledige budget voor DIV gebruikt. Binnen een gemeente staat DIV voor Documentaire Informatievoorziening. Wat over is, € 17.000, wordt nu overgeheveld in deze bestuursrapportage naar 2026. Daarnaast is een extra budget nodig van € 35.000 voor de uit te voeren werkzaamheden.

Teruggave Veiligheidsregio Fryslân

Het positief resultaat van de Veiligheidsregio Fryslân over 2025 wordt deels teruggegeven aan de gemeenten. Het positieve resultaat wordt grotendeels veroorzaakt door een incidentele vrijval van kapitaallasten als gevolg van vertraging in de investeringsplanning. Kapitaallasten zijn de jaarlijkse kosten van een investering. Dit zijn bijvoorbeeld rente en afschrijving op gebouwen, wegen of machines.

Opvang Oekraïners 2026

Voor de bekostiging van de opvang van ontheemden uit Oekraïne heeft de gemeente Terschelling bij het Rijk een aanvraag ingediend voor een specifieke uitkering. Pas in de loop van het jaar 2026 zal duidelijk worden welke deel van dat budget benodigd is om de bekostiging te realiseren.

In de afgelopen jaren bleek de vergoeding van het Rijk altijd meer dan voldoende om de kosten voor de opvang te dekken. Voor 2026 zijn de ontwikkelingen echter anders en is de verwachting vooralsnog niet dat er geen gelden overblijven. Mocht dit beeld veranderen dan wordt dit in de 2e bestuursrapportage verder bijgesteld.

Uitstel afschaffing abonnementstarief Wmo (scenario)

In de gemeentelijke begroting 2026 is naast de ramingen van de Dienst een aanvullende inkomstenraming opgenomen van € 114.000. Deze hogere raming hangt samen met de afschaffing van het abonnementstarief in de Wmo. De ingangsdatum van deze wijziging is niet vóór 1 januari 2027. Na de val van het kabinet in 2025 heeft de Tweede Kamer het voorstel tot invoering van de Wet afschaffing abonnementstarief in de Wmo controversieel verklaard en is ook uitstel tot later dan 1-1-2027 nog mogelijk.

2.3 Administratieve wijzigingen ten behoeve van de begrotingsrechtmatigheid

De onderstaande tabel geeft de administratieve wijzigingen weer die voortvloeien uit andere technische aanpassingen voor het begrotingsjaar 2026. Deze mutaties hebben geen beleidsmatige impact, maar zijn noodzakelijk om de begrotingsrechtmatigheid te borgen en de financiële verwerking correct vast te leggen.

Administratieve wijzigingen	Lasten	Baten	Taakveld
In € 1.000			
Voorschot bijdrage Regio Deal	-1.125		0.8
Onttrekking reserve Waddenprogramma		1.125	0.10
Betaling APPA	-100		0.1
Onttrekking voorziening APPA		100	0.1
Toevoeging budgetoverheveling 2025	-1.162		divers
Onttrekking reserve budgetoverheveling		1.162	0.10
Overige ontwikkelingen	-52	64	divers
	-2.439	2.451	

Voorschot Bijdrage Regio Deal

In januari is bekend geworden dat er een voorschot betaald moest worden voor de Regio Deal. De Regio Deal De Waddeneilanden richt zich op het herstellen van de balans tussen leefbaarheid, natuur en toerisme. Met steun van het Rijk en de provincies wordt via vijf programmalijnen gewerkt aan "brede welvaart", wonen, zorg, onderwijs en duurzame economie voor nu en de toekomst. In januari 2026 is onderling besloten dat alle waddengemeenten een voorschot betalen ter hoogte van 50% van de totaal beschikbaar gestelde bijdrage. Het voorschot ten behoeve van de Regio Deal wordt onttrokken aan de reserve Waddenprogramma.

Betalingen op grond van de Algemene pensioen- en uitkeringswet politieke ambtsdragers in 2026 en onttrekking uit bijbehorende voorziening

Voormalige bestuurders van de gemeente hebben recht op wachtgeld. Dit is een uitkering op basis van de Algemene pensioen en uitkeringswet wanneer zij geen andere inkomsten uit arbeid hebben. Deze wachtgeldverplichtingen voor de gemeente zijn opgenomen in een voorziening. Voor het jaar 2026 is nu berekend wat de lasten worden en deze worden met dit besluit opgenomen in de begroting 2026.

Budgetoverheveling 2025 naar 2026

Vooruitlopend op de besluitvorming van de raad aangaande de jaarrekening 2025 zijn de voorgestelde budgetoverhevelingen alvast opgenomen in deze bestuursrapportage. Mocht de besluitvorming anders worden dan voorgesteld dan wordt dit aangepast en gepresenteerd in de 2e bestuursrapportage 2026.

In bijlage 1 wordt een totaaloverzicht van de budgetoverhevelingen per programma weergegeven met daarbij een uitleg per overgeheveld budget.

Overige ontwikkelingen

De overige ontwikkelingen bestaan uit reeds vastgestelde raads- en collegebesluiten die zijn genomen in de afgelopen periode. Het saldo van deze besluiten bedraagt € 12.000 positief.

3. Ontwikkeling van het weerstandsvermogen

Het benoemen van risico's en kansen ten opzichte van het begrotingsjaar, is een nieuwe onderdeel in deze Bestuursrapportage. Het doel hiervan is om per begrotingsonderdeel inzichtelijk te maken welke risico's en eventuele kansen zich kunnen voordoen. Voor deze bestuursrapportage zijn de volgende risico's en kansen gesignaleerd.

De genoemde kansen en risico's kunnen een financieel effect hebben op de begroting 2026 en dus op het weerstandsvermogen. Het weerstandsvermogen laat zien hoe sterk de gemeente er financieel voor staat. Het geeft aan of de gemeente tegenvallers kan opvangen zonder direct nieuwe maatregelen te moeten nemen. De omvang van de financiële effecten ten aanzien van de genoemde kansen en risico's zijn op dit moment echter nog niet goed in te schatten.

Kans: Verkoop gemeentelijk vastgoed

In de begroting van 2025 was een incidentele opbrengst opgenomen voor de verkoop van gemeentelijk vastgoed. Deze opbrengst is echter niet gerealiseerd, omdat verkoop gedurende het jaar niet haalbaar bleek. Inmiddels zijn de ontwikkelingen ten aanzien van de verkoop positief en dit biedt voor 2026 wellicht kansen. In de meerjarenraming is reeds een opbrengst opgenomen voor 2026 van € 600.000. Bij werkelijke verkoop van één of meerdere gemeentelijke panden kan dit bedrag echter nog oplopen.

Risico: Stijging inflatie

De situatie in het Midden-Oosten is zorgelijk en kan gevolgen hebben voor de economische stabiliteit in Europa en Nederland. Hoewel nog niet in concrete percentages is aan te geven wat dit betekent voor de inflatie, is duidelijk dat internationale spanningen doorgaans leiden tot onzekerheid op energie- en grondstoffenmarkten. Dit kan prijsstijgingen veroorzaken die doorwerken in de Nederlandse economie. Het ministerie geeft aan dat deze effecten naar verwachting meerjarig moeten worden meegenomen in de financiële ramingen.

Voor de gemeente Terschelling houdt dit concreet in dat door prijsstijgingen bijvoorbeeld gekozen kan worden om sommige projecten uit te stellen. In verband met technische levensduur of verplichtingen vanuit andere instanties is dit echter niet altijd mogelijk. Sommige projecten of werkzaamheden kunnen door de hogere inflatie dus duurder worden en daarbij zorgen voor een overschrijding van de budgetten.

4. Conclusie

Deze 1e bestuursrapportage 2026 geeft een tussentijds beeld van de uitvoering van het beleid en financiële ontwikkelingen over de eerste 4 maanden van 2026. Samengevat kunnen de uitkomsten als volgt worden weergegeven:

- De structurele afwijkingen boven de € 50.000 per taakveld hebben per saldo een negatief effect op het resultaat van de begroting 2026 van € 299.000. (Zie tabel blz. 5)
- De incidentele afwijkingen boven de € 50.000 per taakveld hebben per saldo een negatief effect op het resultaat van de begroting 2026 van € 238.000. (Zie tabel blz. 8)
- De administratieve wijzigingen ten behoeve van de begrotingsrechtmatigheid hebben per saldo een positief effect op het resultaat van de begroting 2026 van € 12.000. (Zie tabel blz. 10)

De voorgestelde wijzigingen leiden in totaal tot een nadelig effect van € 525.000 op de begroting. Na verwerking hiervan laat de 1e bestuursrapportage 2026 een verwacht nadelig resultaat zien van € 384.000 voor het begrotingsjaar 2026.

Als dit verwachte resultaat werkelijkheid wordt, moet er € 384.000 uit de algemene reserve worden gehaald om het tekort te dekken. Voor 1 januari 2026 is het weerstandsvermogen, conform de nota reserves en voorzieningen 2025-2029, vastgesteld op € 3.768.000. Onderstaande tabel laat zien wat het beschikbare weerstandsvermogen is na verwerking van het verwachte resultaat uit deze 1e bestuursrapportage 2026. Door de onttrekking van het negatieve resultaat zakt de algemene reserve onder de norm die de gemeenteraad heeft vastgesteld voor een gezond weerstandsvermogen.

Omvang algemene reserve		
in € 1.000	2025	2026
Stand per 1 januari	5.055	3.273
<i>Toevoeging/onttrekking: resultaat boekjaar</i>	-617	-
<i>Toevoeging/onttrekking: geraamd resultaat</i>	-	-384
<i>Onttrekking: rioolvoorziening</i>	-1.165	-
Stand per 31 december	3.273*	2.889

*Bij deze stand is, vooruitlopend op de besluitvorming rondom de jaarstukken 2025, rekening gehouden met een onttrekking van het verwachte resultaat van 2025.

Verloop weerstandsvermogen		
in € 1.000	2025	2026
Stand algemene reserve per 31 december	3.273	2.889
Stand reserve recreatie per 31 december	249	160
Totale stand reserves per 31 december	3.522	3.049
<i>Minimaal benodigde weerstandscapaciteit</i>	3.712	3.768
Overschot/tekort weerstandscapaciteit	-190	-719

In deze tabellen is het goed om te weten dat er nog kansen en risico's zijn die het weerstandsvermogen kunnen verhogen of verlagen. Hoe groot deze effecten precies zijn, is nu nog niet te bepalen. Daarom zijn ze niet meegenomen in de tabellen.

Het college ziet wel mogelijkheden om de algemene reserve aan te vullen. Vooral de verkoop van gemeentelijk vastgoed kan hiervoor extra geld opleveren. Daarmee kan de gemeente weer voldoende buffer opbouwen om financiële tegenvallers op te vangen.

Bijlagen

1. Investeringsbegroting

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de beschikbare investeringskredieten voor het jaar 2026. Dit bestaat uit een combinatie van resterende kredieten uit eerdere jaren en nieuwe investeringen besloten in het jaar 2026. De volgende kredietbesluiten zijn genomen door het College en uw Raad.

Raadsbesluiten	2026
Herinrichting milieustraat (bijdrage aan Omrin)	Meerjarige kapitaallasten na 2026
Aanpassingen zwembadinstallaties	Meerjarige kapitaallasten na 2026
Kapitaallasten investering Holder	Meerjarige kapitaallasten na 2026
Herinrichting Torenstraat/ Brandarisplein	Meerjarige kapitaallasten na 2026

Onderstaand overzicht toont alle kredieten die de afgelopen jaren zijn vastgesteld en welke nog doorlopen in 2026.

Collegevoorstellen	2026
Krediet van € 34.000 vervanging van de ringstellen	Meerjarige kapitaallasten na 2026
Krediet van € 98.000 3 KNRM Strandwachtposten	Meerjarige kapitaallasten na 2026

Investeringskredieten 2025/2026	Datum besluit raad/college	2025	Realisatie	Restant	2026	Totaal per investering
in € 1.000						
<i>Divers materiaal</i>						
Holder (groenbeheer)	28-1-2026			-	232	232
Voertuigen buitendienst (auto's) collegebesluit	13-1-2026	40	45	-5	40	80
Trekker t.b.v. begraafplaatsen collegebesluit	18-11-2025	19	16	3	-	19
<i>Wegen en riolering</i>						
Herinrichting Groene strand en Zwarteweg	26-3-2025	464	457	7		464
Torenstraat/Brandarisplein	2-10-2024	107	20	87		107
Trillingen Lies	2-10-2024	472	309	163		472
Herinrichting Torenstraat/Brandarisplein	28-1-2026			-	1.225	1.225
Openbare toiletvoorziening in het baarhuis	28-1-2026				75	75
Parkeren West	-	67	-	67		67
Weg industrieterrein Nieuwe Dijk	-			-	650	650
Reconstructie Duinweg Midsland	-			-	720	720

Investeringskredieten 2025/2026	Datum besluit raad/college	2025	Realisatie	Restant	2026	Totaal per investering
<i>Waterwegen</i>						
Buitengewoon onderhoud waterwegen	5-11-2025	83		83	82	165
<i>Haven</i>						
Tijdelijke afmeervoorziening	4-6-2025	185	244	-59		185
Werkzaamheden WB-kade	4-6-2025	150	90	60		150
Vervanging steigers passantenhaven	4-6-2025	450	143	307		450
<i>Gebouwen</i>						
Aanpassingen aan de zwemwaterinstallatie	28-1-2026			-	194	194
Herinrichting hal gemeentehuis	27-4-2024	83	35	48		83
Verduurzaming gemeentewerf	2-9-2024	1.082	48	1.034		1.082
Verduurzaming sportgebouw Hoorn (AVV)	2-9-2024	438	-	438		438
Verduurzaming Schoolpad 4 (gymzaal hoorn)	2-9-2024			-	641	641
Verduurzaming Dorpsstraat 54 (De Stoek)	2-9-2024			-	547	547
Verduurzaming Brouwershoekweg	2-9-2024			-	261	261
Herinrichting Raadzaal	-			-	125	125
Verduurzaming gemeentehuis	2-9-2024	1.110	1	1.109		1.110
Verduurzaming Dennenweg (gymzaal West)	2-9-2024			-		-
<i>Openbare verlichting</i>						
Verduurzaming openbare verlichting	7-1-2020	206		206		206
<i>Overig</i>						
Vervanging van de ringstellen collegebesluit	24-2-2026				34	34
3 KNRM Strandwachtposten collegebesluit	24-2-2026				98	98
Vorbereidingskrediet Zuidermiede	1-3-2023	225	30	195		225
Tonnenloods		775	-	775		775

Investeringskredieten 2025/2026	Datum besluit raad/college	2025	Realisatie	Restant	2026	Totaal per investering
Vorbereidingskrediet Woningbouw CNL		205	15	190		205
Totaal per jaar		6.161		6.161	4.924	11.085

2. Budgetoverhevelingen 2025 naar 2026

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de verschillende budgetoverhevelingen per programma.

Budgetoverhevelingen per programma	Lasten	Baten
In € 1.000		
Opleidingstraject TLC	-100	
DIV	-17	
<i>Subtotaal Programma 0 Bestuur en ondersteuning</i>	-117	
Handhaven parkeren oud west	-45	
Handhaven kampeerbeleid	-45	
<i>Subtotaal Programma 1 Veiligheid</i>	-90	
Parkeren oud west	-200	
Verkeersveiligheid in de polder	-35	
Openbare verlichting	-40	
Mobiliteit	-55	
Beheer en onderhoud binnenhavens	-80	
Buitengewoon onderhoud oppervlaktewatersysteem	-40	
Vuilwaterlozingen	-50	
<i>Subtotaal Programma 2 Verkeer, vervoer en waterstaat</i>	-500	
Museum	-40	
<i>Subtotaal Programma 5 Sport, Cultuur en Recreatie</i>	-40	
Isolatiesubsidie	-55	
<i>Subtotaal Programma 7 Volksgezondheid en Milieu</i>	-55	
Volkshuisvesting	-100	
Verduurzaming gemeentelijk vastgoed	-150	
Ruimtelijke plannen	-110	
<i>Subtotaal Programma 8 Ruimtelijk Ordening en Stedelijke vernieuwing</i>	-360	
Onttrekking reserve budgetoverheveling		1.162
Totaal budgetoverhevelingen	-1.162	1.162

Uitleg per budgetoverheveling.

		Toelichting
In € 1.000		
Parkeren Oud West	200	Het voor parkeren in oud West beschikbaar gestelde budget wordt grotendeels

		Toelichting
		doorgeschoven naar 2026 ten behoeve van het opstellen van een uitvoeringsprogramma en het fasegewijs invoeren van de gewenste maatregelen.
Verduurzaming gemeentelijk vastgoed	150	In 2025 is de uitvoering van het gebouwenbeheerplan 2024-2028 gestart. In het eerste jaar is er voornamelijk nog onderhoud volgens het MJOP uitgevoerd, daarom is het budget voor verduurzaming van het gemeentelijk vastgoed nog niet benut. Vanaf 2026 komen ook de verduurzamingsprojecten uit het gebouwenbeheerplan in uitvoering, te beginnen met de verduurzaming van de gemeentewerf. Een overheveling van het verduurzamingsbudget kan goed gebruikt worden voor een optimalisatie van de verduurzaming van de gemeentewerf. Bij de verduurzaming van de gemeentewerf liggen er kansen voor het creëren van een energie-hub op het bedrijventerrein. Door daar nu aandacht aan te besteden en een duurzaamheidsinvestering te doen, kan er een vliegwielerwerking ontstaan voor het verduurzamen van het gehele bedrijventerrein en de geplande naastgelegen woonwijk.
Ruimtelijke plannen	110	Veel geplande projecten zijn niet tot uitvoering gekomen in 2025. Deze lopen door in 2026 waar dan ook de kosten worden gemaakt. Denk hierbij o.a. aan CNL-locatie, Halfweg en nog steeds Zuidemiede.
Volkshuisvesting	100	Volkshuisvesting is een van verplichte programma's onder de omgevingswet. Nieuw

		Toelichting
		beleid moet worden opgesteld evenals de nota omgevingskwaliteit die opnieuw opgesteld moet worden. Daarnaast vinden nog steeds privé-initiatieven plaats waarvoor budget nodig is.
Opleidingstraject TLC	100	Het toegekende budget was voor twee opleidingsjaren. Het tweede jaar TLC zal in 2026 in rekening gebracht worden. Daarom moet het resterende deel overgeheveld worden zoals besloten bij project TLC.
Buitengewoon onderhoud oppervlaktewatersysteem	40	In de raadsvergadering van 5 november is met besluit 2025/158 een krediet beschikbaar gesteld voor het buitengewoon onderhoud van het oppervlaktewatersysteem. De voorbereiding voor het vervangen van duikers is in gang gezet en bewonersbijeenkomsten zijn georganiseerd. Het budget dat is vastgesteld was nodig om de werkzaamheden in gang te zetten en zal naar verwachting in 2026 volledig worden benut. Daarom is het noodzakelijk om het resterende krediet (€ 97.176) volledig over te hevelen naar 2026.
Beheer en onderhoud binnenhavens	80	Het afgelopen jaar is er afgezien van het vervangen van de steigers in de passantenhaven weinig onderhoud uitgevoerd aan de haven. De oorzaak ligt in het havenproject en in de consolidatie van de haven. De verwachting is dat het onderhoud de komende jaren weer toeneemt. In elk geval wordt de haven gebaggerd. De kosten daarvoor exclusief onderzoekskosten, toezicht en projectmanagement zijn € 210.000. Om in 2026 geen tekort te hebben is het

		Toelichting
		noodzakelijk dat het resterende budget (€ 166.600) van 633031-438400 en - 438950 wordt overgeheveld naar 2026.
Isolatiesubsidie	55	Het budget voor 2025 is niet helemaal opgemaakt in 2025. In een collegevoorstel is besloten om € 55.000 van het restant over te hevelen naar 2026 en dit jaar subsidies toe te kennen voor isolatiemaatregelen die eerder zijn uitgevoerd.
Mobiliteit	55	Mobiliteitsvisie in 2026. Project is overgeheveld naar team beleid, wordt in principe in 2026 uitgevoerd.
Vuilwaterlozing	50	Sinds 2009 is het verboden om toiletwater te lozen vanuit recreatieschepen. Door aanvullende regelgeving die in 2025 van kracht is geworden, wordt het lozingsverbod controleerbaar en handhaafbaar. In 2026 zal de uitwerking hiervan door het verbeteren van de inzamelpunten en het aanscherpen van de handhaving worden opgepakt. Voorgesteld wordt het beschikbare budget van € 50.000 door te schuiven naar 2026.
Handhaven parkeren oud west	45	In 2025 is dit niet gebruikt omdat het beleid nog niet was vastgesteld. Nu wel noodzakelijk om handhaving goed in te richten.
Handhaven kampeerbeleid	45	Kampeerbeleid is onlangs vastgesteld, nu is handhaving aan de orde. Dat was vorig jaar nog niet het geval.
Museum t Behouden Huys	40	Helaas hebben we niet alle uitgaven kunnen realiseren binnen het kalenderjaar van 2025 voor de nieuwe tentoonstelling van de Vliegende Hollander en het

		Toelichting
		boek "Roddels & Raadsels". Om de kwaliteit van de opbouw voor de Vliegende Hollander te waarborgen en het museum in de kerstvakantie in haar volledigheid open te kunnen stellen voor publiek, hebben we besloten om de opbouw in het nieuwe jaar (2026) te starten. Hierdoor zijn de kosten hiervoor ook meegegaan naar 2026. Wat betreft "Roddels & Raadsels" zijn we afhankelijk van o.a. de vormgever die komende maand e.e.a. af zal ronden en we ook voor dit lopende project aankomende periode pas de facturatie rond hebben.
Verkeersveiligheid in de polder	35	Er is € 35.000 gereserveerd voor het onderzoeken van de verkeersstromen en het afwegen van belangen in de polder. Het onderzoek is noodzakelijk om een goede indeling van de wegen door de polder te realiseren. Het is niet gelukt om het project in 2025 uit te voeren maar de verwachting is dat dit in de 2e helft van 2026 uitgevoerd kan worden.
Openbare verlichting	40	Project is nog in uitvoering, de € 40.000 is toegekend vanuit de budgetten voor duurzaamheid. Er wordt in Q1 2026 een uitgebreid uitvoeringsplan opgeleverd voor de verduurzaming van de verlichting.
Documentaire Informatie Voorziening	17	In 2025 is het budget voor DIV niet opgebruikt. De resterende € 17.000 moet worden overgeheveld naar 2026 i.v.m. met opschonen van het archief 1996-2016. In de 1ste Bestuursrapportage graag nog € 35.000 extra opnemen.
	1.162	

3. Was/wordt lijst indeling bestuursrapportage

Zoals in de inleiding omschreven is de bestuursrapportage aangepast om de leesbaarheid te vergroten en om beter aan te sluiten bij hetgeen wat in de financiële verordening is vastgelegd rondom de opzet van het document.

In onderstaande tabel zijn de wijzigingen schematisch weergegeven:

Onderwerp	Was	Wordt
Resultaatontwikkeling	De resultaatontwikkeling werd weergegeven aan de hand van: - autonome ontwikkelingen - raadsbesluiten - collegebesluiten - overige ontwikkelingen. Indien nodig werd hier nog een categorie aan toegevoegd. Iedere mutatie werd hierbij apart toegelicht, ongeacht de hoogte van het bedrag.	De resultaatontwikkeling wordt nu als volgt weergegeven: - Structurele afwijkingen boven de € 50.000 per taakveld - Incidentele afwijkingen boven de € 50.000 per taakveld - Administratieve wijzigingen ten behoeve van de begrotingsrechtmatigheid Afwijkingen worden alleen weergegeven wanneer deze boven de € 50.000 per taakveld bedragen. Wanneer meerdere afwijkingen samen boven de € 50.000 uitkomen, wordt elke afwijking apart toegelicht. Wanneer afwijkingen onder de € 50.000 uitkomen worden deze als administratief opgenomen en niet toegelicht.
Ontwikkeling van de weerstandscapaciteit	Dit hoofdstuk liet de opbouw van het resultaat zien en het effect hiervan op de weerstandscapaciteit of het weerstandvermogen.	De ontwikkeling van het resultaat en het effect hiervan wordt nu weergegeven in de conclusie.
Risico's en kansen	Dit onderdeel was niet aanwezig in de oude opzet van de bestuursrapportage	In de nieuwe opzet worden in deze paragraaf eventuele risico's en kansen uitgelicht ten opzichte van het lopende begrotingsjaar. Deze risico's en kansen kunnen invloed hebben op het resultaat, maar die omvang is op dat moment nog niet concreet in te schatten.
Investeringsbegroting	Dit was altijd een apart hoofdstuk in de	Het overzicht blijft nagenoeg hetzelfde, echter is deze in de

	bestuursrapportage. Hierin werd een overzicht gegeven van de beschikbare investeringskredieten en de uitputting hiervan.	nieuwe opzet verplaatst naar de bijlagen.
Bijlage overzicht personele lasten	In de bijlage werd een overzicht gepresenteerd van de loonbegroting en de uitputting hiervan over de gerapporteerde periode van de betreffende bestuursrapportage.	Deze bijlage is verwijderd omdat het om AVG-technische redenen niet meer mogelijk is om dit op de gewenste manier te presenteren.
Bijlage budgetoverheveling	Voorheen werd de budgetoverheveling per post opgenomen onder de resultaatontwikkeling.	De budgetoverheveling wordt vastgesteld bij de behandeling van de jaarstukken 2025. In deze bestuursrapportage is de overheveling administratief verwerkt. Voor de volledigheid zijn de posten en bijbehorende toelichtingen nu opgenomen bij de bijlagen.